

HEDEF SIFIR ATIK

Adnan TÜRKDAMAR
Niğde Vali Yardımcısı

Sıfır atık; israfın önlenmesi, atıkların azaltılması, atıkların geri dönüştürülmesi, kaynakların daha verimli kullanılması ve etkin toplama sisteminin kurulmasını kapsayan atık yönetim yaklaşımı olarak tanımlanan bir hedeftir.

Sanayi devrimine bağlı olarak gelişen teknoloji, nüfus artışı ve şehirleşme çok fazla atığın oluşmasına neden oldu. Bu durum da toprak, su ve hava kirliliğine neden olmaktadır.

Sıfır atık; israfın önlenmesi, atıkların azaltılması, atıkların geri dönüştürülmesi, kaynakların daha verimli kullanılması ve etkin toplama sisteminin kurulmasını kapsayan **atık yönetim yaklaşımı** olarak tanımlanan bir hedeftir.

Yaşanabilir çevre, marka şehirler, ve sürdürülebilir kalkınma ilkeleri çerçevesinde gelecek nesillere daha temiz bir çevre bırakabilmek için ülkemizde başlatılan kampanya ilimizde de karşılık buldu.

Atıkların konutlarda, kamu kurumlarında, terminalerde, alış-veriş merkezlerinde, okullarda, hastanelerde geri dönüşüm kutularında istiflenmesi, bahçelerdeki geçici depolama alanlarında toplanıp değerlendirilecek şirketlere teslim edilmesi ve ekonomiye kazandırılması olarak tanımlayabiliriz.

İlimizde katı atıkların toplanıp değerlendirilmesi ve elektrik enerjisi üretimi ile ilgili NİĞKADBİR'İN (Niğde Katı Atık Birliği) kurulu olması, kağıt, plastik ve teneke atıkları toplanıp değerlendiren NİĞÇEVSAN'IN (Niğde Çevre Sanayi) kurulu olması işimizi kolaylaştırdı.

Öncelikle Niğde'de mevcut durum tespiti yapıldı. Niğde il sınırlarından

katı atıkların ve diğer atıkların hepsi toplanabiliyor ve değerlendirilebiliyor mu? Olması gereken aktarma istasyonları yapılmış ve çalışıyor mu? Cam, kağıt, plastik, teneke gibi geri dönüştürülüp ekonomiye kazandırılacak söz konusu atıklar tüm kurumlardan ve konutlardan toplanabiliyor mu?

Mevcut Durum: Söz konusu şirket okulların beşte birinden, sağlık birimlerinin yarısından, emniyet, jandarma, adliye, defterdarlık, tarım ve orman gibi dairelerin bir kısmından düzensiz cam, kağıt, plastik tipi atıkları toplayabiliyordu.

Katı Atık Birliği ise üye olan belediyelerin merkez dışında hiç birisinin üyelik aidatını ödemediği, sekiz beldenin henüz ortak olmadığı, ak-

tarma istasyonlarından Çiftlik ve Ulukışla'dakilerin tam randımanlı çalışmadığı, Bor ilçesinin aktarma istasyonunun henüz yapılmadığı ve toplanan katı atıkları enerjiye dönüştüren tesisim yarım kapasite ile çalıştığı bir durumda idi.

Stratejimizi belirledik: Her hafta çağrısız ilgili birim ve kurumlarla düzenli toplantılarla öncelikle tüm kurumların yetkili şirkete atıklarını vermelerini ve şirketin de atık kutusu ve geçici atık depolama alanlarında destek olması sağlandı. Adım adım her kurum ve alt birimler (örnek: Milli Eğitim için okullar, sağlık için hastane ve diğer sağlık birimleri, emniyet ve jandarma için karargah ve karakollar vs.) tek tek müdürlerle şirket yetkilisi görüşülerek tam katılım sağlanmıştır.

Ülkemizde evsel atıkların geri dönüşüm oranı % 13 iken ilimizde konutlardan şimdiye kadar ayrıştırılmış atık hiç alınmamışken 350 konutluk sitede ilk uygulamaya başlanmıştır.

Katı Atık Birliği için ise çalışmayan aktarma istasyonlarının çalıştırılması, yapılması gereken iki yeni aktarma istasyonunun yapımına başlanması, üye olmayan belediyelerin üyelik işlemlerini tamamlamaları, üyelerin de aidatlarını zamanında ödemelerinin gerekliliği vurgulanmıştır.

SIFIR ATIK NEDİR?

"Sıfır Atık", israfın önlenmesini, kaynakların daha verimli kullanılmasını, oluşan atığın miktarının azaltılmasını, etkin toplama sisteminin kurulmasını, atıkların geri dönüştürülmesini kapsayan atık önleme yaklaşımı olarak tanımlanan bir hedeftir.

Atıkların geri dönüşüm ve geri kazanım süreci içinde değerlendirilmeyen bertaraf hem maddesel hem de enerji olarak ciddi kaynak kaybına sebep olduğu için önem taşımaktadır.

Son yıllarda tüm dünyada bireysel, kurumsal ya da belediye genelinde sıfır atık uygulama çalışmaları yaygınlaşmaktadır.

Atıkların yönetiminden belediyeler sorumlu ve yetkili olmakla birlikte NİĞÇEVSA'ın tarafları kurumlar olduğu için tam başarı sağlanmakla birlikte NİĞKADBİR

de taraflar belediyeler olduğu için bir de mahalli seçimler söz konusu olunca hedefe ulaşma zamana yayılmış durumdadır.

Atık Yönetiminin merkezinde belediyelerin oluşu, kampanyayla farkındalığın yeterince oluştuğu, eğitimlere ağırlık verilmesi ve yasal alt yapısının bir an önce çıkarılması gerekliliği değerlendirilmektedir.

AMBALAJ ATIKLARI GERİ KAZANMA PROJESİ	
AMBALAJ ATIKLARI	
Kağıt, Karton, Paketlenmiş İçecekler, Plastik (Dış Kapaklar, Sarıya Kaplılar, Sarıya Kaplılar), Plastik (Su, Meyve, Sıkıştırılmış Hava, Gazlı İçecekler, Diğerleri), Plastik (Diğerleri), Plastik (Diğerleri), Plastik (Diğerleri)	
KAĞIT ATIKLARI	1) Kağıt, Deri ve Süngerler 2) Zarf, Defter, Kutu, Kâğıt, Not Kağıtları 3) Kartonlar, Kartonlar 4) Kağıt, Kartonlar, Kartonlar, Kartonlar, Kartonlar 5) Kağıt, Kartonlar
CAM	1) Beşli ve yavaş erimeyen tüm cam şişeler
PLASTİK	1) PET, PE, PS, PP, PVC, Diğerleri 2) Plastik Şişe ve Diğerleri 3) Plastik Şişe ve Diğerleri 4) Plastik Şişe ve Diğerleri 5) Plastik Şişe ve Diğerleri
METAL	1) Çelik, Alüminyum, Bakır, Diğerleri 2) Alüminyum İçecek Kutuları 3) Alüminyum Tüpler 4) Çelik, Alüminyum, Bakır, Diğerleri 5) Çelik, Alüminyum, Bakır, Diğerleri

BUNLARI BİLİYOR MUYDUNUZ?

- 1 ton plastik atığın geri dönüşümü ile %95 oranında enerji tasarrufu sağlanmıştır.
- Dünyadaki kağıt tüketiminin yarısı geri kazanılsa, her yıl 8 milyon hektar orman alanının korunabileceği.
- 1 ton cam atığın geri dönüşümü ile 100 litre petrol tasarrufu sağlanmıştır.
- Alüminyum atıklar geri kazanıldığında %99 oranında kirletici baci gazı emisyonu azaldığı.
- 1 ton kağıt/karton atığın geri dönüşümü ile 17 ağacın kesilmesinin önlenildiği.
- Bir cam şişenin doğadan 4000 yılda, plastiğin 1000 yılda sigara filtresinin 2 yılda yok olduğunu.